

Štev. 10.

V Ljubljani, 1. vinotoka 1913.

Leto XIV.

Kraljevič Marko.

Jaha Marko silnega šarina
in zajaha prav na dvor v Prilipu;
tu zakliče v bele svoje dvore:
„Vstani, mila majka Jevrosima,
skoči v klet globoko in prinesi
vina ognjevitega, da pijem
in srce razveselim junaško!
Širi mi srce se, duša plava,
in oko mi radost pije bujno,
prsi misel dviga ognjevita!
Duša hoče mi, da vino pijem
baš tri čaše, k vsaki pa besede
govorim, kar v misli je junaku!“ —

V klet globoko gre že stara majka
in donese vina sinu Marku:
„Ej, moj sinko, kraljevič ti Marko,
dej, povej mi, kakšna sreča danes,
radost širi ti srce junaško?
Krasne vabiš morda si svatove?
Ženko si privedeš v bele dvore?
Če tako, Bog s tabo, sreča zlata!“

Odgovarja Marko sivi majki:
„Niso v misli divni mi svatovi —
hej, poznala si Raksando krasno,
v lice krasno, a na srcu s kačo!
Dar je božji žena res v družini,
a kdor nima je, baš dva si hrani!
Ni mi v mislih Musa kesedžija,
drugi ne razbojnik Stambula,
ki jim glave sem odrobil in jih
vrgel šarcu dobremu v zobnico!...“

V sedlu Marko mehko gladi šarca,
bije šarec v zemljo, stresa z glavo:

kakor strela mu oči žare se,
kakor klasje plapola mu griva,
kakor solnce so stremena zlata! —
„Čuj ti, majka, Jevrosima mila:
Jaham danes tja čez polje šarca,
čudna čuda mi oko je zrlo:
Kamor stopil šarec — glej, cvetovi
srbski vstali — krasni so sinovi.
Glej tam doli — silna njih je reka,
v boj na vruga njih odmeva jeka!
Vse nad njimi — prapori oblaki,
a pod njimi — v boj hite junaki!
Vzhod je naš, svoboda sije zlata,
strah v grobnici cara je Murata;
duh junaški vse prevzel je sine
srbske naše slavne domovine!
Z mečem piše si junak postavo,
kletemu sovragu snel je glavo...
Zarja silna vstaja iz viharja:
Miloš Obiliča, car Lazarja!
Z gnusom pa oko mi temno gleda
Brankoviča našega soseda. —
Jada glava mi na prsi kloni
in oko mi težke solze roni...
Prva čaša: v slavo zemlje srbske;
druga čaša: na junaško vojsko,
tretja čaša — z gnusom jo razbijem,
vina v misli temni ne izpijem...
Oj, ti majka mila, Jevrosima,
od Bolgarske sem strupena zima!“ —
Že vzpodbode šarca in izgine,
Marko v prsa pade domovine —
pade kakor konj njegov junaški,
z vetrom, ognjem se bori mu griva —
v srcu hrabrost mu in vera živa!

Fran Žgur.